

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone: McKinley 6114. Establ. 1908

One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

FIRST EDITION

PIRMOJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, L. A. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, ŠEŠTADIENIS, KOVAS (MARCH) 8 D., 1919 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1911

CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAI-VOL. IV.

No. 57

**Nuo bolševikų atimta
Ryga****Anglija nusprendė atnaujinti
konskripciją**

VOKIEČIAI SUMUSĖ BOLŠEVIKUS.

Nuo jų atėmė Rygą.

Londonas, kovo 8. — Vokiečių kariuomenė Baltijos pakraščiais užėmė didelį smūgį rusų bolševikams ir nuo jų atėmė Rygą, anot gautų čia žinių.

Pirmiau buvo pranešta, jog vokiečių kariuomenė atėmusi nuo bolševikų Liepą. Toji kariuomenė suorganizuota iš vienių tikrosnųjų vokiečių. Vokiečių liksnoringi vokiečių bolševikų Pabaltijos tautos. Bet svarbiausias — sulaukyti bolševikus nuo veržimosi ant rytinės Prūsijos.

**BOLŠEVIKAI GIRIASI.
VEIKIAI BUSIĄ PARY-
ŽIUJE IR LONDONE.**

Paminėjo rusų caro nužudymo sukaktuves.

Gelsingforsas, kovo 8. — Kovo 1 dieną Petrograde bolševikai iškilmingai paminėjo rusų caro 1 d. Petrograde bolševikai sukaktuves. Aleksandrą II nužudė nihilistai kovo 1 d. 1881 metais.

Vienas bolševikas, kalbėdamas į susirinkusius savo šalininkus, tarp kitko pažymėjo:

„Mūsų narsioji raudonoji armija atlaikys kovoje ne tik tai čia, Rusijoje, bet ir gatvėse ir skveruose Londone. Paryžiuje ir Ryme dėl didelio komunisto idealo.“

„Šiandien jau mes susinešame su vokiečių spartakais ir mūsų veikimas veikiai bus bendrai sujungtas.“

VOKIEČIAI ATSILIEPIA Į ŽMONIŠKUMĄ.

Berlynas, kovo 8. — Vokiečių laikraščiai skelbia, kad taktininkai turėtų nors kiek širdies ir susimylėjimo Vokietijai. Sakė, tegu taktininkai atkreiptų kiek domos į tarptautinius žmoniškumo įstatymus ir šandien turėtų pasigalėjimą turint po akių baises betvarę Vokietijoje.

Skundžiasi vokiečiai, kad taktininkai perštrius armistacijos sąlygas stato jiems. Tos sąlygos juos visai pasmaugsią.

— Londonas, kovo 8. — Kaip pranešama, javų nepriteklus Vokietijoje siekias 2 milijonu tonų.

— Paryžius, kovo 8. — Išnaktintoj karės metu Prancūzijoje veikiai prie darbo bus pristatyta 30,000 italų darbininkų.

ANGLIJOS VYRIAUSYBĖ REIKALAUJA KONSKRIPCIJOS.

Tuo tikslu paduotas bilius parlamentui.

Londonas, kovo 8. — Kapitonas Guest vyriausybės vardu parlamentui padavė priverstinio kareiviavimo bilį. Tas priverstinis kareiviavimas atba konskripcija Anglijai yra reikalinga palaikyti tam tikrą skaitlių kariuomenės Vokietijoje okupacijos metu.

Anot biliaus, ta okupacijos armija turi būti suorganizuota iš 900,000 vyrų. Konskripcija turi veikti ligi balandžio 30, 1920 metų.

Darbo partijos atstovai priešinosi bilui, kadangi darbininkai buvo priešingi ir buvusiai konskripcijai, kuri pasibaigė su demobilizacijos pradžia.

Kalba už vyriausybės.

Pulkininkas Winston Spencer Churchill gynė bilį. Sakė, jog tas yra būtina reikalinga taikos pravedimui. Sakė, kad taikos konferencija darbuojasi visose šalyse pamatinti konskripciją, gi vokiečiams leisti užlaikyti visai neskaitytą armiją.

Bet ši konskripcija būtina reikalinga praversti taikai. Visi Rbine paupiu yra reikalinga šandien palaikyti skaitlių kariuomenę. Tenai negana vieni prancūzų. Po taikos, kuomet amerikiečiai ar anglai apels dabrtines savo vietas, vieniems prancūzams išnaudo grumos pavojus.

Taigi dar ir po taikos ten prisieis palaikyti kariuomenes.

Parlamentas stovi už bilį.

Parlamentas stovi už bilį. Jau dukart bilius skaityta. Pastaruoju balsavimu jis priimtas 304 balsais prieš 71.

Veikiai įvyks ir trešiasis, ty. paskutinis skaitymas. Vyriausybė turi pilną pasitikėjimą, kad konskripcija bus praves-ta.

BOLŠEVIKAI SMARKIAI VEIKIA ŠIAURIUOSE.

Visur jie varo savo propagandą.

Christiania, kovo 8. — Bolševikizmas visoj šiaurėj įleidžia savo šaknis. Apima jis Suomiją ir iš ten kraustosi į Skandinaviją.

Visur varoma pašėlus propaganda. Organizuojama nauja revoliucija ne tik Suomijoje, bet ir Skandinavijos šalyse.

PRANCUZIJA KOVOJA PRIEŠ MAISTO BRANGUMĄ.

Intaisė maisto krautuves.

Paryžius, kovo 8. — Prancūzijos vyriausybė pradėjo kovą prieš brangų žmonių pragyvenimą. Tuo tikslu čia intaisė krautuves.

Ang dieną maisto ministro sekretorius atidarė 9 krautuves, kuriose vyriausybė pardavinėja žmonėms visokį maistą.

Tos krautuvės pavadintos barakais ir prie to dar prisegtas sekretorius Vilgrain pavadė. Krautuvės randasi darbininkų apgyventose miestuose dalyse.

Krautuvėse parduodama sva-nai: ryžių 11 centų, pupelių 13c., taukų 50c., kumpio 56c. ir tt. Viskas pigiau, kaip privatinėse krautuvėse.

BAISUS DAIKTAI BERLYNE.

Keli šimtai žmonių užmušta gatvėse.

Londonas, kovo 8. — Ketvirtadienį Berlyne bolševikai paėmė vyriausią telegrafų biurą.

Amerikos Raudonojo Kryžiaus misijos nariai buvo dideliame pavojui. Misijos viršininkas, pulkininkas Taylor, įsakė visoms amerikėnėms moterims pasislėpti Palace viešbutyje, kuomet Adlon viešbutis atsidurė kulkasvaidžių ugnyje.

Už telegrafų biurą buvo bailsi kova, kokios Berlynas nebuvo dar matęs.

Bet kiti svarbesnieji bustai pasiliko valdžios kariuomenės rankose.

Per porą dienų gatvėse žuvo apie 400 žmonių. Daugelis pašaliečių užmušta, kurie neatsargiai ėjo žiūrėti susirėmimų.

Bolševikams tarnauja jurininkai. Jie tad daugiausia ir kovoja su valdžios kariuomenė.

REIKALAUJA PLEBISCITO TAUTŲ SĄJUNGAI.

Sako, tautų sąjunga kenksminga Amerikai.

New York, kovo 8. — Dailės ir Mokslo dr. ja parengė vakarienę Pennsylvania viešbutyje. Dalyvavo ir keli senatoriai. Borah, Thomas ir Reed kalbėjo apie karę ir tautų sąjungą.

Išpeikė steigiamą sąjungą. Nes, anot jų, Amerikai tas yra kenksminga. Kenksminga todėl, nes pakilusiuose nesutinkimuose Europa turės daugelį balsų sąjungoje, gi Amerika tik vieną balsą.

Senatorius Borah patarė, kad tautų sąjungos klausimą pavesti plebiscitui, ty. leisti patiems žmonėms nubalsuoti, ar jie tos sąjungos nori.

Jis taip pat pažymėjo, jog pirmiausia tegu bus padaryta viso pasaulio laukiamą taika ir tik paskui tegu bus pagavota apie pačią tautų sąjungą.

PERGALĖS PASKOLA PRASIDĖS BALANDŽIO 21 D.

Tai busianti paskutinė tos rūšies paskola.

Washington, kovo 8. — Pirmąjį sekretoriaus Glass paskelbė, jog Pergalės paskolos kampanija prasidėsianti balandžio 21 dieną. Tą dieną jau bus galima pirkti paskolos bonusų.

Be to sekretorius pranešė, jog tos rūšies paskola busianti paskutinė.

Bet sekretorius nepaskelbė visų smulkmenų, surištų su Pergalės paskola.

NAUJAS BOLŠEVIKŲ IŠGALVOJIMAS.

Jie ims mobilizuoti autorius ir artistus.

Stockholmas, kovo 8. — Rusų bolševikų valdžia Maskvoje gauna naują „įstatymą“, su-lig kurio visi profesionaliai autoriai ir artistai bus sumobilizuoti.

NESUAREŠTUOTAS ARKIVYSKUPAS ROPP.

Apie tai pranešė popiežius Leninas.

Rymas, kovo 7. — Šventasis Tėvas buvo nugirdęs, kad bolševikai Petrograde suareštavę Mogilevo arkivyskupą Roppą, buvusį kituomet Vilniaus vyskupa.

Tad Šventojo Tėvo parodymu bevielniu telegrafu buvo pasiųsta Maskvon paklausimas, ar tas tiesa. Nes senelio arkivyskupo suareštavimas reikštų ne kitką, kaip tik neišvengtina jam mirtį.

Už keturių dienų pats Leninas bevielniu telegrafu atsakė popiežiumi. Pranešė, jog suareštuotas ne arkivyskupas, bet jo seserėnas, 22 metų amžiaus, kuris veikė prieš bolševikus.

Leninas pasižadėjo tame reikale padaryti tardymus. Sakė, bus iširta jaunojo Roppo prasižengimas.

NAUJAS DRAFTO BILIUS RUOSIAMAS.

Šiuo kartu tik vieniems 18 metų vaikams.

Boston, Mass., kovo 8. — Kongresmanas Julius Kahn iš Colifornijos čia kalbėdamas pranešė, jog jis sekančiam kongresui paduosią bilį, su-lig kurio visi bernaičiai, su-laukę 18 metų amžiaus, priverstinai turi būti pašaukiami militariniam lavinimuisi per 6 mėnesius.

Sakė, toksai įstatymas užtikrins Suv. Valstijas tuo, jog prisiejęs reikalui netruks kareivių, nes turės užtektinai pralavintų.

bilizuoti, ty. bus jie surašyti ir priversti darbuotis įsimtinai bolševikų valdžios labui. Kaip vienų, taip kitų atlikti darbai ateityje negalės skaityties private nuosavybe, bet pačios valstybės nuosavybe. Tai bent socialistiškas sugalvojimas.

**Daugelis žuvo, kuomet sukilo
stovyklose 15,000
kareiviai****Kareiviai užsikretė bolševikizmu; šaudyta į oficerius**

Londonas, kovo 8. — Tik vakar Anglijos cenzura padavė truputį žinių apie pavojingą militarinį sukilimą Anglijoje, kokio dar nebuvo buvę nuo karės pradžios. Per praėjusias tris dienas cenzura neleido skelbti jokių apie tą žinių.

Kanados vyriausybės vardu vakar vakare ve koks liudijimas paskelbta:

„Antradienį ir trečiadienį 15,000 Kanados kareivių pakėlė maištus Kimmel stovykloje, Valijoje, nes sutrukdyta jų pasiuntimas namo, Kanadon, dėl stokos garlaivių.“

„Trys riaušininkai ir du piketninkai užmušta. Tarpe 21 sužeisto yra du oficerai.“

Žuvę daugiau, sakoma.

Iš kitų versmų sužinoma, jog maišto metu yra žuvę nuo 8 ligi 27 kareivių. Gi sužeistų busią ligi 70.

Riaušės sekė per tris dienas, Kimmel militarinė stovykla yra ties miestu Rhyl. Pačiame mieste padaryta dideli nuostoliai.

Anot naujausių pranešimų iš Liverpoolio, maištus pradėjo apie 200 kareivių. Toje stovykloje randasi 25,000 kanadų, laukiančių demobilizacijos ir keliavimo namo.

Sukilėliai tai tie, katrie

Prancūzijoje yra tarnavę daugiau trejų metų. Jie tvirtina, jog jų siuntimas namo trukdomas, kad tuo tarpu trumpiau kareiviavę vyrai greičiau paliusuojami.

Šaukiasi prie „bolševikų“.

Maištas prasidėjo antradienio vakare šauksmais: „Eikit, sen, bolševikai!“ Kareivių būriai pasileido miestan ir pradėjo griauti namus, naikinti kratuves.

Ant rytojaus maištai dar smarkiau atsikartojė. Prieš maištininkus pašaukta raitarija. Bet jai nebuvo leista panaudoti ginklus.

Sukilusių kareivių dalis paskui ėmė maršuoti į kitą artimą miestelį. Bet ištikimoji kariuomenė sulaukė maršavimą. Ištiko susirėmimas. 5 vyrai užmušta ir 40 sužeista.

Ketvirtadienį maištininkų dalis parodavo mieste Rhyl. Padarė trukšmingas demonstracijas, bet nieko neužpuldinėjo.

Maištų metu neapsiejo be užpuldinėjimų prieš oficerius. Maištininkų vadai suareštuoti.

Kanados vyriausybės atstovas paskelbė, kad imtasi ašturių priemonių, idant ateityj kas panašaus neatsikartotų.

S. V. IR ANGLIJA APSHIMA MAISTU APRUPINTI VOKIETIJĄ.

Prancūzija kol-kas nesutinka.

Paryžius, kovo 8. Vokietijos delegatai armistacijos reikale mieste Spa pertraukė tarybas su taktininkų delegatais dėl kriziško maisto stovio Vokietijoje.

Tat vakar čia Anglijos premjeras Lloyd su Suv. Valstijų atstovu House sutiko Vokietijai pristatyti reikiamą kiekybę maisto.

Buvo kkalusiamas Prancūzijos premjeras Clemenceau išreikšti savo nuomonę. Bet šis atsakė, jog tą klausimą giliau apsvarstysias ir kaip šandien pranešias ar Prancūzija sutinkanti ar ne pristatyti vokiečiams maisto.

Iš tikrų šaltinių patiriama, kad Vokietijoje krizis nuolat aršėja. Jei laiku ten nebus pristatyta maisto, bolševikizmas paims viršų. Tas niekam nėra geistina.

Kai-kas čia nuomoniauja, jog maisto stovis Vokietijoje neperaršiasias. Tik vokiečiai mėgina taktininkams akis apmiltinti.

COOK APKALTINTAS.

Chicagos kriminaliam teis-mo buvo teisiamas Norman Cook, kurs pernai čia buvo nužudęs Billy Bradway už viliojimą jo, Cook'o, jaunos dukters.

Cook peiliu subadė Bradway ir šis veikiai nuo to mirė.

Prisiekusieji teisėjai Cook'ą apkaltino žmogžudystėje ir patarė jį nubausti kalėjimu.

SKALBĖJA REIKALAUJA DAUGIAU UŽDARBIO.

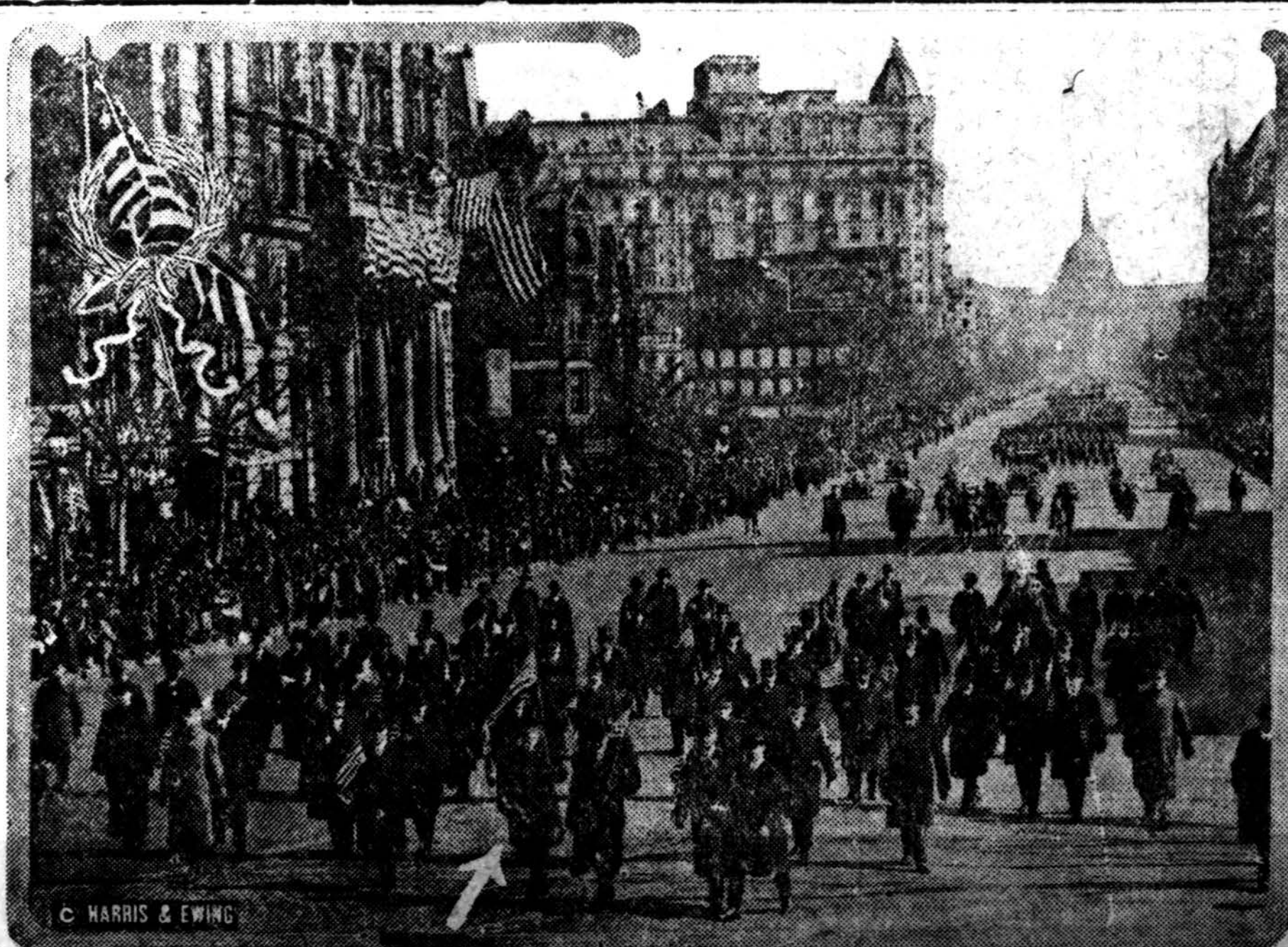
Moterys skalbėjos, kurios pasilaikančias šeimynas per dieną dienas skalbia baltinius, ligšiol pasitenkindavo \$2.50 už dienos darbą ir valgiu.

Dabar jos reikalauja jau \$3, valgio ir apmokėjimo gatvekarvių.

KOVO 8, 1919 M.

Chicago. — Šandien debesi-uota; laukiamas sniegas šiandien ir rytoj; maža atmaina temperatūroje.

Vakar augščiausia temperatūra buvo 31 l., žemiausia — 28 laipsniai.

Prezidentas Wilsonas dalyvauja sugrįžusių iš karės kareivių parodavime Washingtonė.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

TERMS OF SUBSCRIPTION

One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00At NEWS-STATES 2c A COPY
Advertising rates on application

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Elia kasdieną išskyrus nedėdienius.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams \$5.00
Pusei Metų \$3.00Prenumerata mokasi išskaičiuoti. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos ne
nuo Naujų Metų. Norint permainyti
adresą visada reikia prisijungti ir senas
adresas. Pinigai geriausia siųsti išper-
kant krasoje ar ekspres "Money Order"
arba įdėdami pinigų į registruotą
laiską.**"DRAUGAS" PUBLISHING CO.**1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114**Krikščionių Demo-
kratų ir Socijalis-
tų Blokas.**

Tarp kitų aktyvų pranešimų iš Europos kuone aktyviausias yra pasakymas, kad dabartinė Lietuvos ministerija susideda daugiausiai iš socijalistų - liaudininkų, pripažįstančių tautybę ir iš krikščionių demokratų, kad krikščionių demokratų vadas, nesantis ministru, esąs kun. Mykolas Krupavičius, ir kad blokas įvykys lengvai, nes socijalistų liaudininkų ir krikščionių demokratų vienokis esąs ekonominis programos, o skirtumą sudarąs tik tikėjimas.

Tie pranešimai yra taip netikėti, jog užima mintis, ar tik p. Pakštas neapsiriko. Jis nebuvo Lietuvoje, o tik rašė ką girdėjęs iš antrų lūpų. Taip renkant žinias labai lengva yra paskaityti, kad taip pasidarė, kaip norėtume, kad būtų.

Bet imkime p. Pakšto pranešimą kaip jis yra.

**KRIKŠČIONIŲ DEMOKRA-
TŲ IR SOCIJALISTŲ
PROGRAMAS.**

Toki praktiniai dalykai kaip partijų programai visuomet priklauso nuo žmonių pažiūrų, neturinčių matomo sąryšio su praktika. Ir partijų programos pasidaro vienokios, jei pradėti mintyti nuo vieno galo, o išsina kitokis, jei imi protauti nuo kito galo.

Krikščionys demokratai pradeda mintyti nuo augstųjų dvasios turtų: tiesos teisybės bei kitų, ir prieina prie žemės turtų. Socijalistai pradeda mintyti vien tik apie šios žemės turtus, o augstesniųjų dvasios turtų nežūri visai, bandydami aprūpinti ekonominius žmonių reikalus.

Daugelyje dalykų susidaro vienokios nuomonės - tarp krikščionių demokratų ir socijalistų. Tat buna tais atvejais, kuriuose principai ir amžinosios tiesos nepaliečia žmonių gyvenimo reikalų. Priešingai, kur amžinosios tiesos ir išsiantieji iš jų principai paliečia žmonių gyvenimą, ten nėra ir negali būti sutarties tarp nuosekliai mintijančių krikščionių demokratų ir socijalistų, nes tvirtųjų pa-
kraipų principai stačiai skirtingi.

Gana tankiai pasitaiko, kad

viena arba kita partija, arba abidvi ima nenuosekliai mintyti. Tada jūdvių programų vienodumas gali tapti didesnis ir apimti žymią dalį tų daiktų, kuriuose principai yra susikabinę su gyvenimo reikalais. Tikslai tokis programų vienodumas buvo nepastovus, nes neatlaiko nei savųjų kritikos, nei svetimųjų primėtimų.

**Politiškos žmogžū-
dystės.**

Nesenai prasidėjo dabartiniai metai, o jau pralenkė savo pranokėjus, politiško žmogžūdybių skaičių. Portugalijos prezidentas, K. Liebknechtas, R. Luxemburg, Clemenceau, Eisner ir penki jo draugai nekaltant apie didelį skaičių asmenų, žuvusių iš bolševikų rankų Rusijoje, sudaro kruviną vainiką ant dabartinės civilizacijos galvos.

Portugalijos prezidentą Paes ir Prancūzijos ministrų pirmininką Clemenceau pašovė anarhistai. Liebknechtą ir Luxemburgitę nužudė didesnis socijalistų srovė, prieš kurią juodu kovojo ugnim ir krauju. Eisnerį peršovė grafas. Nežinia ar tas grafas buvo monarhistas, kaip dauguma grafų, ar buvo anarhistas, kaip kunigaikštis Kropotkin, ar narys vienos su Eisneriu slaptos draugijos, kurios paliepinus Eisneris sulaužė už tai gavo mirties bausmę.

Eisnerio nežudė Bavarijos katalikai, kuriuos tas Galicijoje gimus žydas smarkiai spaudė. Katalikų ištikinimai yra stačiai priešingi žmogžūdybėms, ypatingai politiškomis. Bavarijos gyventojams nereikėjo žudyti Eisnerį. Jie jo ne-
mokratų vienokis esąs ekonominis programos, o skirtumą sudarąs tik tikėjimas.

Šią pamokimą suprato pats Eisner. Gal dėlto jis taip smarkiai Berne stėjo prieš bolševikus, kurių pirma jis buvo sėbras ir draugas. Jie nepratę dovanoti saviems fronto permainų. Jie buvo suklę maitą prieš Eisnerį ir tas maitas nepasisekė. Dėlto kaikurie spėja, kad Eisnerį pašovė bolševikai, arba spartakai. Bet to ženklo negana, kad galėtume sakyti, jog Eisnerį peršovė bolševikai.

Dabar darosi labai didelių politiško perversmų. Visi nori sau ir saviems gauti kuon daugiausiai patogumų. Revoliucijos dabar viešpatauja pasaulyje. Revoliucijų buvo dvejopų: teisinių ir kruvinų. Kruvinosios revoliucijos pamato yra žudymas politiško galinčių su tikslu užimti jų vietą ir saviškai tvarkyti visuomenę.

Vienoms politiškomis srovėms vartojant žudymą tarp politiškos kovos priemonių, kitos srovės taip-gi nenori atsilikti. Jos supranta, kad vartojamos mažiau ir ne taip aštrios priemonių, galėtų pralaimėti. Dėlto politiškos žmogžūdybės veisiasi.

Tokių laikų, kad politiškos žmogžūdybės buvo tankios, praityje randame gana daug. Beveik visuomet budavo tada ir ten, kada ir kur civilizacija smarkiai smukdavo žemyn. Dabar politiško žmogžūdybių yra daug visame pasaulyje. Tai ženklas, kad viso pasaulio civilizacija smunka žemyn.

Pirm keleto šimtų metų pasaulis reikalavo iš karalių ir kitų jiems panašių, kad politiškoje brangintų dorą. Dabar doros prisilaikymo reikalavo tik Wilsonas Londone. Po kiek

Kun. M. Krupavičius.

Stebėtina, kad kunigas Krupavičius tapo krikščionių demokratų vadu. Tarp šitų yra vyrų dar nepersėnusiu, o betgi daugiau prityrimo turinčių už kun. Krupavičių ir da-gi išėjusių specialiai visuomenės mokslo kursą užrubežio universitetuose. Yra ir asmenų darbais parodiusių sugebėjimą naudingai veikti. Klausimas, kodėl ne vienas iš tų tik kun. Krupavičius tapo krikščionių demokratų vadas Lietuvoje?

Kun. Mykolas Krupavičius yra baigęs Veiverių mokintojų seminariją, paskui jis išėjo Seinų vyskupijos seminariją ir savo lėšomis išvažiavo į Petrogrado Katalikų Akademiją 1912 m. Ten jis veikiai iššventino kunigu, bene 1913 m., ir pabaigė tą augštojo mokslo įstaigą 1916 m. Lietuvos laikais jis darbuosi Revelijoje tarp katalikų. Akademiją baigęs jis daugiausiai pasišventė lietuvių pabėgėlių reikalams pradedamas tą darbą Estonijoje. Kun. Krupavičius yra jaunas, pilnas energijos protingas vyras, nedaug težiurintis principų praktikos gyvenime, žymiai palinkęs prie radikalizmo.

Kaikurie spėja, kad jisai radikalizmu pralenkęs kitus žymesnius krikščionis - demokratų, kurie turi ir daugiau prityrimo ir geriau išmano visuomenės mokslo klausimus. Šitais perversmų laikais, kada šiandien nežinia nei rytojaus, išrodė protinga užleisti vado vietą radikaliausiems, nes protingiausiai bijosi klaidų ir atsakomybės už jas.

Viskas būtų gera, jei ne rupestis, kad kun. Krupavičius radikalizmas gali žymiai pakenkti krikščionių - demokratų programo rintam nuoseklumui.

Dvarų konfiskata.

Tas mus rupestis remiasi konkretiniais dalykais. P-nas K. Pakštas praneša, kad krikščionys - demokratai su socijalistais - liaudininkais sutarę Lietuvos dvarus konfiskuoti, ty. atimti nuo jų savininkų be atlyginimo. Kitos lietuvių partijos stovi už dvarų eksproprijavimą, ty. už jų atėmimą su protingu atlyginimu savininkams.

Eksproprijacija, arba atėmimas nuosavybės su atlyginimu už ją, remiasi principu, kad Viešpatijos reikalai yra augstesni už savininko teisę pasilaikyti turtą jo esančioje išvaizdoje. Tai-gi eksproprijacija nepripažįsta nuosavybės absolutizmo, bet pripažįsta privatinės nuosavybės teisę.

Konfiskacija neužkabina nuosavybės teisę, kuomet atima tiksliai nuo vieno ar kelių asmenų jų turtą per teisimą ir bausmę už prirodytus nusikaltimus. Civilizuota tauta negali daryti bausmės be teisimo visam luomui, o ne atskiriems asmenims.

Tai-gi atėmimas visų Lietuvos dvarų be užmokesčio jų savininkams yra nuosavybės eksproprijacija, arba atėmimas nuosavybės su atlyginimu už ją, remiasi principu, kad Viešpatijos reikalai yra augstesni už savininko teisę pasilaikyti turtą jo esančioje išvaizdoje. Tai-gi eksproprijacija nepripažįsta nuosavybės absolutizmo, bet pripažįsta privatinės nuosavybės teisę.

Konfiskacija neužkabina nuosavybės teisę, kuomet atima tiksliai nuo vieno ar kelių asmenų jų turtą per teisimą ir bausmę už prirodytus nusikaltimus. Civilizuota tauta negali daryti bausmės be teisimo visam luomui, o ne atskiriems asmenims.

princepo laužymas, jei įvyks be primetimo kaltės dvarininkų luomui, ir yra civilizacijos taisyklių laužymas, jei remsis dvarininkų luomo kaltėmis.

Mūs dvarininkai daug yra nusikaltę tautai: jie spaudė žmones baudžiavomis, jie priimdami svetimą kalbą neišpildė kultūrinio uždavinio Lietuvoje, jie mus krašto pinigais šelpė svetimas, dažnai mums kenksmingas istaigas, jie simpatizavo su tautomis slėgusiomis mus arba ir dabar grėsiančiomis mūs neprigulmybei.

Visas tas kaltės lengva prirodyti Lietuvos dvarininkų luomui istorijoje, bet dažniausiai negalima prirodyti atskiriems asmenims teisme.

Nuosavybė.

Jei-gu tat kun. Krupavičius traukia Lietuvos dvarų konfiskatai lietuvių krikščionių demokratų programą, tai ta konfiskata negali remtis teisminiu kaltės prirodymu asmenims, o tik takti principu, kad galima pasitarnauti vienam luomui atimant nuosavybę iš kito. Pirmasis luomas šitame atsitikime yra bežemiai sodiečiai. Jiems pasitarnaujama dvarų žemėmis.

Šito princepo prisilaikant visai nematyti, kur belieka privatinė asmens nuosavybė. Šiandien atimta dvarai nuo dvarininkų, ryto taip-pat galima atimti pinigus nuo bankininkų ir jų depozitorių, porų galima atimti namelių nuo darbininko, nusipirkusio jį be skolų.

Nešiojant krikščionies demokratų vardą reikia prisilaikyti didžiųjų oficialių apskelbtų, kuriuose yra išdėti krikščioniškos - nemokratijos principai. Didžiausias tokis oficialis jos apskelbtumas yra eneiklika "Rerum Novarum" 15 gegužio, 1891 m., ir kiek vėlesnėji to paties popiežiaus eneiklika apie krikščionišką demokratiją "Graves de communi", išleista 18 sausio, 1901 m. Prie tos pačios rūšies leidinių priklauso ir Pijaus X pranežiškas raštas "Notre charge" 15 rugpjūčio, 1910.

Visuose trijuose minėtuose raštuose, išdedančiuose demokratų principus yra aiškiai pažymėta privatinės nuosavybės teisė. Stačiai nesuprantama kaip galima rintai vadintis krikščionim - demokratu ir nežiūrėti trijų minėtųjų raštų, ir kaip galima su jais sutai-
kinti nors vienos rūšies nuosavybės panaikinimą, nors vienam luomui.

Neatkarotime ką kitąsyk esame jau rašę, jog vergija ir asmeninės nuosavybės panaikinimas labai mažai kuoni kaltimus. Civilizuota tauta negali daryti bausmės be teisimo visam luomui, o ne atskiriems asmenims.

Neatkarotime ką kitąsyk esame jau rašę, jog vergija ir asmeninės nuosavybės panaikinimas labai mažai kuoni kaltimus. Civilizuota tauta negali daryti bausmės be teisimo visam luomui, o ne atskiriems asmenims.

Neatkarotime ką kitąsyk esame jau rašę, jog vergija ir asmeninės nuosavybės panaikinimas labai mažai kuoni kaltimus. Civilizuota tauta negali daryti bausmės be teisimo visam luomui, o ne atskiriems asmenims.

Klausimo svarba.

Dvarų klausimas Lietuvoje yra blogesnis negu šašas ant kuno. Tai tikra liga. Dėlto ir tas krikščionių - demokratų programos, kuris tapo apgargintas 1907 m. rūpinasi juo, skelbdamas priverstiną

**Armouro Kompanija neturi
nieko bendro su mažų
Grosernių biznieriiais**

KAIKURIE smulkūs salesmonai (pardavėjai) platina paskalas, kad Armour & Company kontroliuoja mažesnes grosernių krautuves, arba kad ji stengiasi išiskverbtį į mažų grosernių biznį.

Šitos paskalos yra visiškai melagingos.

Mes norime jas panaikinti syki ant visados. Armour & Company neturi savo kontroleje jokių grosernių krautuvių - nei pilnai, nei iš dalies. Ir mes neturime jokios draugystės nei sąryšio su kokiais nors savininkais mažų grosernių krautuvių. Armour & Company visai neturi užmanymo eiti į smulkų grosernių biznį.

Armour and Company pristato ir parduoda labai mažą dalį tokio maisto, kurį gauna ne iš pirmų rankų. Tai tik yra pasekmė natūrališko išsivystymo. Mes, kiek tiklatai galėdami, norime užlaikyti savo sistemą pristatymo ir pardavimo maisto. Del ekonomiško žvilgsnio reikalinga yra turėti kiekvienam laike kiek galima didesnių maisto zopostų.

Ta pati išvežiojimo sistema palengvina mums paskeningai pristatyti maistą šio krašto žmonėms imant žemą atlyginimą už patarnavimą. Jeigu mes galime patarnauti visiomeni pigiau ir pasekmingiau, kaip kiti, tai iš to turi naudą tik maži pardavėjai ir kostumeriai.

Armour and Company yra daugiau ne-
kaip maisto pakuotojai. Jie yra maisto parupintojai. Bet mūsų dalyvavimas grosernės pirklyboje sudaro tikrai 22-ą dalį viso mūsų biznio. Bet reprezentantai šitų kompanijų kurie skleidžia šitas neteisingas paskalas patys turi daug didesni sąryšį negu mes. Paskutiniausiais laikais mums teko nupirkti gan daug dalykų iš wholesale grocernės ir taip galima sakyti, kad apie 40 iš šitų dalykų nebuvo galimi suvartoti del maisto.

Raportai, kurie yra skleidžiami buk mes ketiname eiti į grocernės biznį yra visai neteisingi ir be jokio pamato. Kituose žodžiuose Ponas J. Ogden Armour yra pasakęs: "Mes neturime nei jokios minties dar daugiau pridėti varg ir darbo prie to kurį dabar turime."

Armour and Company ir ant toliaus dirbs kartu su mažesniais grocerninkais. Visuomet pristatys jiems reikalingus dalykus ir geriausios rūšies kurie yra išdirbami mūsų firmoje - po vaizbaženkliau OVAL LABEL.

ARMOUR AND COMPANY
CHICAGO

dvarų išpirkimą, ty. eksproprijaciją. Vėliaus p. Petras Leonas rašė brošiūrą rusų kalboje apie tą dalyką, o krikščionys-demokratai davė pūgų jai išleisti. (Vėliaus p. Leonas tuos pinigus jiems grąžino). Ir šiandien mums išrodo, kad dvarų konfiskacija nepakeltų žemdirbių Lietuvoje.

Dovanai gautą daiktą žmogus nebrangina. Dėlto smulkieji rusų valdininkai, gavę po lenkmečiui konfiskuotos žemės Lietuvoje tapo girtuokliais, o ne žemdirbiais. Mūs bežemiai artojai yra taip pat iš molio sutverti žmonės: labai džiaugsmingai prima dovaną ir labai lengvai suandojo ją neproduktyviam smagumui. Tą pastebėjo daugelis inteligentų Lietuvoje duodami giminėms neuždirtų pinigų.

Tai-gi padarius dvarų konfiskatą prisieitų atimti nuo apdalintųjų teisę tą žemę parduoti. Reikėtų kitiems susiurinti pirkimo teises. Trumpei sakant, prisieitų tautoje susiurinti laisvę tiek, kad visiems taptų nepakenčiama. Žmogus gavęs žemės, bet negavęs teisės ją perkeisti į kitokios rūšies turtą, prastai sakant, negalys jos parduoti, jausis lyg prigautas. Konfiskata tik padaugins nepatenkintų skaičių ir trukdys liuosą tautos ėjimą pirmyn.

Didelėje daugumoje dalykų mes skiriamės nuo liberalų tautininkų, bet šitame daigte sutariame, kad dvarų žemės neturi būti konfiskuojamos, o tik išperkamos. Viešpatija turi jas išpirkti. Viešpatija turi jas išdalinti bežemiams, bet ne dovanai, o lengvo išmokesčio sąlygomis.

Sąlygos bus be abejonės lengvos, jei bežemis, gaudamas žemės, mokės už ją tiksliai tikrąją jos kainą ir tat nesu-
syk, bet dalinim per 20 metų. Tokis išmokesčio išdėstymas

padaro reikalą mokėti palukas per 19 metų. Tas palukas turėtų mokėti viešpatija, o ne tie, kurie gauna žemių. Visa viešpatija naudojasi tiumi, kad žemdirbiai gauna žemės, visa viešpatija gali atkelti to pataisymo sunkenybę.

Šitaip dalyką išrišant ir luomas lieka nenuskriaustas, ir dykunų šelpimo nėra, ir tautos pagerinimo lėšas apmoka visa tauta.

Tikimės, kad tėvynėje likusieji žmonės mokės ramiai apsvartyti ir sutvarkyti savo reikalus.

**Klausimai ir
Atsakymai.****P. K. B. ALEKNAI.**

1. Klausimas. Kas aprašė pasaulio sutvėrimą, arba laikus prieš Možę, kurie yra minėti Pirmoje Možės knygoje? Kokių laikų ta knyga rašyta? Ar jos autorius tik sutraukė į raštą pasakojimus žmonių gyvenusių seniau už jį, ar Dievas jam pats apsakė praeities laiką?

Atsakymas. Pasaulio sutvėrimą Šventame Rašte aprašė Možė. Žydai jo vardą taria Možė. Jis gyveno apie pusantro tūkstančio metų prieš Kristui užgimsiant.

Možė parašė pirmas penkias Šventojo Rašto knygas. Pati pirmutinė vadimasi Gimimų Knyga, dėlto, kad joje aprašyto pasaulio pradžia ir suvestos žmonių giminės kaip jos dalinosi į įvairias tautas. Toje knygoje taip-gi aprašyta žydų tautos atsiradimas.

Žydai tą knygą vadina *Be-
resit*. Tat nėra tikrasis vardas, bet pirmasis knygos žodis. Bėresit žydų kalboje reiškia ką ir žodis *pradžioje* lietuvių

kalboje. "Pradžioje Dievas sutvėrė dangų ir žemę." tie yra pirmutiniai tos knygos žodžiai.

Tamista pakeli klausimą, iš kur Možė sužinojo seniau už jį buvusių laikų nuotikius: ar jis tik surašė senesniųjų pasakojimus, ar gavo Dievo apreiškimą? Apie šitą klausimą ne visi mokslininkai vienaip kalba.

Kaikurie spėja, kad buvo raštų senesnių už Možę, ir kad jis juos perrašė į tas knygas, kurias dabar turime. Anie senesnieji raštai tokiu būdu pasidarė nereikalingi ir tapo pametę. Žmonės jų neperrašinėjo, o Možės knygas perrašinėjo ir del tų į jas sutrauktų senovės raštų ir del naujų atsitikimų, kurių apipasa-
kojimas buvo pridėtas drauge.

Antri sako, kad nereikia į senovę žiūrėti šių laikų akimis. Senovėje raštas buvo retas. Dažniausiai rašydavo, iš kaldami žodžius ar paveikslų ant akmenų. Tokis raštas mokykloms netinka. Žmonės betgi mokindavosi. Kaip dabar visas mokslas einą iš rašto, arba iš knygų, taip seniau mokslas budavo iš atminties. Mokinyt turėdavo žodis į žodį atkartoti mokytojo pasakymą. Nevalia buvo nei praleisti, nei pridėti nei mainyti netik dide-
lių bet nei mažų daiktų. Šitaip mokslui einant žinios apie senovę, nors neužrašytos išlikdavo nepersimainiusios šimtais ir tūkstantiais metų. Mairydavosi kalba, bet nesimanydavo pasakojimo turinys. Tai-gi sakoma, kad Možė šitokiu būdu patyręs ir pasaulio sutvėrimą, ir patrijarkų gyvenimus, ir tvaną, ir Abraomo istoriją, ir Izaoko bei Jokubo nuotikius, ir Juozapo pasisekimą Egipte. Vėlesnius daigtus Možė žinojo iš savo prityrimo.

(Tąsa ant 3 pusl.)

Laikinosios Valdžios Įsakymai

(Užsienio Ministerijos Spaudos Biuras).
Švietimo Ministerijos įsakymai ir nutarimai.

Nr. 29. 1918 m. lapkričio mėn. 23 dieną.

Kanho apskrities Ministerijos Įgaliojini Jono Damičionaitį paskirti Kauno liudies mokytojų ruošiamųjų kursų, okupacijos valdžios įsteigtų, vedėju ir pavesi jam, susitarus su tos valdžios atstovais vietoje, priimti iš jų minėtų kursų inventorių ir šiaip visokią turta.

Nr. 30. Leisti Feliksui Damičionaitiui steigti Kaune "Saulės" gimnazijos bute 6 mėnesių lietuvių kalbos kursus suaugusiems; atlyginimą už atsikartojamą mokytojų neaukščiau 1.50 mk. iš atskiro kursininko. Kursų prižiūri Ministerijos Įgaliojini.

Nr. 31. Paskirti Bronislovą Adomulį antruoju Įgaliojiniu Panevėžio apskrityje.

Nr. 33. Leisti Panevėžio "Saulės" draugijos skyriui, jo laikomųjų liudies mokytojų ruošiamųjų kursų reikalui, lig laikui paimti buvusius Panevėžio mokytojų seminarijos namus.

Nr. 34. Leisti "Žiburio" švietimo draugijos Pilviškių skyriui steigti Pilviškių miestelyje 8 klasių komercijos mokyklą.

Nr. 35. s. m., lapkričio 26 d. Leisti Vincui Čapinskiui ir Antanui Vienažinskui-Purėniui steigti Kaune 8 klasių komercijos mokyklą Lietuvos Valstybės Tarybos Švietimo Komisi-

jai įteikta ir jos patvirtinta programa.

Priešas. Steigėjai turi teisės steigiamąją mokyklą perduoti su Ministerijos žinia mokyklos laikymo tikslu įsikursiai drangijai.

Nr. 36 lapkričio mėn. 27 d. Apsvarstęs Lietuvių Švietimo "Ryto" draugijos Valdybos š. mėn. 26 dienos prašymą priimti Švietimo Ministerijos žinion draugijos laikomą lietuvių gimnaziją Vilniuje nutariau: gimnaziją priimti Ministerijos žinion ir nuo šio laiko vadinti: "I. J. Vilniaus vyru gimnazija (buvusioji Vilniaus Lietuvių "Ryto" draugijos gimnazija)".

Nr. 37. Lietuvių Švietimo "Ryto" draugijos gimnazijos direktoriui Mykolui Biržiškai pavesi laikinai eiti I-sios Vilniaus vyru gimnazijos direktoriaus pareigas.

Nr. 38. Lietuvos Valstybės Tarybos Prezidiumo š. m. rugpjūčio mėn. 17 dienos nutarimu sumanytą Vilniaus valstybinę mergaičių gimnaziją vyrų gimnazijų programa atidaryti nuo šios dienos. Jos vedėją paskirti buvusiąją Čerikovo (Mogilevo gub.) žemietybės mergaičių gimnazijos vedėją Oną Mašiotienę.

Nr. 39. Leisti "Žiburio" švietimo draugijai steigti Sintautuose, Naumiesčio apskrityje, 4 klasių ukio ir namų ruošos mergaičių mokyklą.

Švietimo Ministerijos Valdytojas.

Jonas Yčas.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

(Tąs nuo 2 pusl.)

Tretemis išrodo, kad Dievas visą praeitį reikšė apreiškė pačiam Mozei, kuris tą visą ir aprašė.

Dar yra ir tokių, kurie mintija, kad Moze ne visus daktus patyrė vienokiu būdu. Vienu jis galėjo rasti senose raštuose, kitus girdėti iš neabejotino padavimo, trečius iš Dievo apreiškimo.

Pats šv. Raštas nepasako, iš kur Moze viską sužinojo. Iš mokslininkų spėjimų taipgi nelengva išsivirti katras geresnis. Pats svarbiausias dalykas yra žinoti ar Moze tiesą ar netiesą parašė.

Apie tą nėra abejonės. Moze knygos visos yra parašytos šv. Dvasios įkvėpimas. Tas įkvėpimas apsaugojo Moze nuo klaidos. Jei jis ėmė žinias iš senų raštų, tai įkvėpimas jį saugojo, kad nepaimtų klaidos. Jei jis naudojosi senų mokintojų pasakojimais, tai įkvėpimas saugojo, kad pasinaudotų vien teisingais pasakojimais.

Moze knygos teisingumą patvirtino V. Jezus, sakdamas, kad iš Moze knygu ir kitų švento Rašto knygu nepersimains nei mažiausia raidė, nei ženklielis, kol viskas išsipildys, nors dangus ir žemė persimainytų.

(Daugiau bus)

kus. Su visais reikalais visuomet reikia kreiptis šiuo adresu.

Tautos Fondas,
456 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

GERBIAMOMS DRAUGIJŲ VALDYBOMS IR KORESPONDENTAMS

Siunčiant į "Draugą" pranešimus apie rengiamuosius vakarus, reikia atsiminti, kad šios šalies įstatai draudžia laikraščiams skelbti visokius užkviatus ir susirinkimus su išlaimėjimais ir lioterijomis. Todel melderiam tų dalykų neminti rašant pranešimus ir dienraštį, kad krasa jo nesustabdytų už nepildymą jos įstatymų, arba nors nepykite, kad mes išbrauksime iš jų pranešimų paminėjimą apie busiančius laimėjimus.

"Draugo" Redakcija.

PASAULIS PRADEDA ATSINAUJINTI.

Kadangi perversmės yra didelės mes negalime išsivirti nuo visokių nesmagumų ir ligų. Išdirbimas vaistų pakilo labai augštai ir tuomi kainos pakilo ant nekurių uždėtos labai ant nekurių uždėtos labai augštai tax'ai.

"Nepadukite rūšies!" Tai buvo idealas Triners Laboratorijos. Tai geriausias vaistas del vidurių o Triner's Angelica Bitter Tonic geriausias stiprintojas ir gaivintojas kraujo, kurio kaina biskuti pakilo, kad apsaugojus rūši. Visi kiti Triners vaistai, specialiai Triners linimentas del ramatizmo, neuralgijos ir išsiskimimo. Triners Cough Sedative, nuo žalčio ir kosulio ir Triners Antiputrin del išplovimo gerklės ir išvalymo skaudulių, — gaunami visose vaistinyčiose už tas pačias kainas kaip pirmiau. Reikalaukite Triners vaistų! Joseph Triner Company, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

TAUTOS FONDO REIKALAI.

MUSŲ NEATIDELIOJAMAS REIKALAS.

Kalėdinis Fondas Lietuvos sunys sudėjo suvirš 200,000 dolierių. Yra tai graži suma, bet reikia atsiminti, kad tai tik dalies lietuvių auka. Kur gi daugiau mūsų brolių su savo skatiku skubinančių pagelbon Lietuvai atgauti laisvę? Nejaugi jie but kurčiais, ar tokią kietą akmeninę širdį turėtų, kad negirdėtų tėvynės šaukimo? Vertėtų ir jiems savo dešinę ištieti ir atiduoti nors mažą dalelę to, kuomi Dievas juos apdovanojo.

Lietuvos tautiška šventė, šv. Kazimiero diena jau praėjo, bet reikia atsiminti, kad mūsų priedermės link tėvynės Lietuvos, varge esančios nepraėjo. Mes kaip buvome, taip ir pasilikome lietuviams, sunais ir dukterimis tos mūsų dainose apdainuotos šalės. Musų prie dermė linkui jos šelpimo nei kiek nesumažėjo, bet priešingai dar padidėjo, nes šiasdien ji labiausia reikalauja pašelpo. Šiandieną, nes rytoj gal bus pervėlu buti jos gelbėtoju. Šiandien mes, kaippo Lietuvos piliečiai, užsidedime pilietystės duoklėmis ir bukime Lietuvos piliečiai ne del garbės, kad visi lietuvių žinosi kad musų vardas laikraštijje skambės, bet delto, kad mes turime progą buti nariais taip garsios pasaulyje savo narsumais ir gabumais arba, kaip sveitintaučiai sako, kantrios tautos.

Daug iš musų brolių, tikrų Lietuvos piliečių, dėjo ant jos aukuro aukas. Daug pažadėjo dar savo motutės-tėvynės ir ant toliaus nepamiršti. Daugumas iš jos gerų sunų ir dukte-

jų kiekvieną mėnesį atneša jai savo paskirtą graši, bet daug dar yra tokių, kurie jokios pašelpo nėra davę. Reikėtų, kad ir tie stotų eilėsn Lietuvos gelbėtojų. Juk ir jie yra taip pat tokie lietuviai, tas pats lietuviškas kraujas jų gislose teka, ta pati motina Lietuva savo duona juos maitino, ir jų yra būtinas reikalas priklaudyti prie gelbėtojų ir piliečių Lietuvos, jeigu jie nešioja vardą lietuvių ir nori kada nors i Lietuvą sugrįžti.

Tautos Fondo Centro valdyba išsiunčia kasdien šintais diplomų geriams Lietuvos piliečiams. Tie diplomai yra tai garbės ženklas, ženklas, kad lietuvis savo tėvynės neatsižada, kad jis nori buti jos sunimi ir nemano ją paniekti, aplėisti. Tuos diplomus turėtų įsigyti kiekvienas lietuvis ar lietuvaite ir laikyti jį kaipo ženklą savo geraširdingumo, kaipo pašportą, kurį reikalui prisiėjus, galės parodyti ateinančioms kartoms, kad ir tos nepamirštų savo šalies. Taigi but geistina, kad kiekvienas lietuvis, norėdamas palikti Lietuvos tikrų piliečių, turėtų tą diplomą įsigyti, užmokėdamas savo tėvynei duoklę — padotką.

Suvenytose Valstijose yra apie 400 lietuvių kolonijų. Tautos Fondas turi 145 skyrius, kurie dirba savo apelin-kėse rinkdami aukas. Kaikuriuose lietuvių kolonijose turėtų buti suverta T. Fondo. skyriai ir tų vietų veiklesni vyrai turėtų šiek tiek apie tai pasirupinti.

Sutvėrus Tautos Fondo skyrių, reikia Centrai pranešti vardus ir adresus: pirmu-ninko, raštininko ir įždininko. Centras gaves laiška, tuojaus pasiųs čarterį ir visas kitas reikalingas informacijas ir daly-

Laikykite pinigus tvirtame, išbandytame, valstybiniame
BANKE ANT BRIDGEPORTO

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT

A STATE BANK

1112 W. 35th STREET, CHICAGO, ILL.
(3 blokai nuo Halsted St.)

KURIAME SUVIENYTŲ VALSTIJŲ VALDŽIA LAIKO PINIGUS.

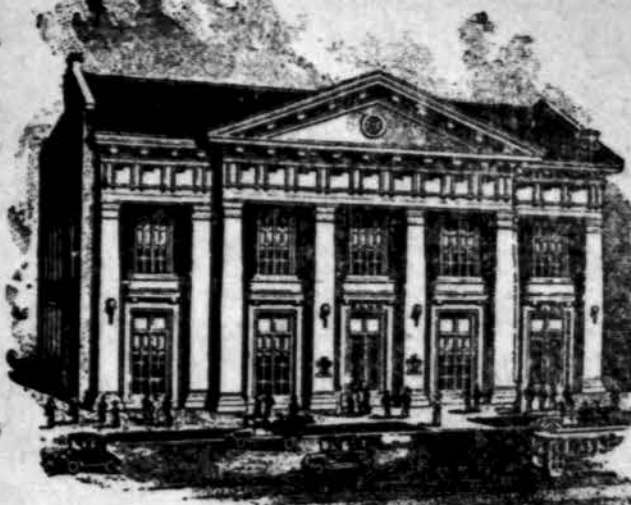
Turtas \$5,000,000.00

W. N. Jarnagin
Prezidentas

H. E. Poronto
Vice-prezidentas

J. W. Gorby
Vice-Prezidentas

S. L. Fab'onas
Liet. Skyr. Vedejas

F. L. Webb
Kasnininkas

J. R. Rolley
pag. kasnininko

F. C. Hoebel
pag. kasnininko

A. Petratis
Real Estate ir Ins. Skyr. Vedejas

Nors nebuvo pavojaus, vienok daug žmonių, laike karės bi-jojo laikyti savo pinigus ant knygutės banke, ir kavojo tankiai labai nesaugiose vietose. Tuomi trotilio procentus ir buvo pavojuje prarasti pinigus.

KARE PASIBAIGE.

Pradėkite dėti arba perkelti savo pinigus į ŠIĄ VISIŠKAI SAUGIĄ VALSTIBINĘ BANKĄ. Moka 3 proc. Pinigų (sumą) išmoka ant pareikalavimo.

Pas mus rasite mandagų patarnaviną ir rupestingą atlikimą dalykų

VALANDOS: nuo 9 ryto iki 3 po pietų kasdieną. Subatoje nuo 9 ryto iki 1 po pietų. VAKARAI: Seredomis nuo 6 iki 8 valandos.

GERA KNYGA

Lietuvių Katalikų Tiesos Draugija išleido savo lėšomis anglų kalboje prie žinomos Amerikoje Scribner Press svarbų veikalą "THE HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION AND ITS PRESENT NATIONAL ASPIRATIONS". Keliis tukstančius tos knygos egz. Draugija išsiuntinėjo su Valstijų augštesniems urėdininkams ir diplomatomams, taipgi užrubežių diplomatomams. Reikėtų, kad ir plačioji visuomenė padėtų knygą išplatinti tarp įtekmingų veikėjų čia ir užrubežyje. Knyga kainuoja \$1.25, audkilo apdaruose; \$3.00 skuros apdaruose.

Prakalbą knygai parašė garsus Amerikos publicistas ir ambasadorius Eagan. Prezidentas Wilson, kuriam išvažiaujant į Prancuziją buvo induota keli egzemplioriai tos knygos, nuo laivo atrasė Draugijos sekretoriui, pripažindamas, kad TAIKOS KONFERENCIJOJE knyga busianti tikrai naudinga.

"DRAUGAS", 1800 WEST 46-th STREET, CHICAGO, ILL.

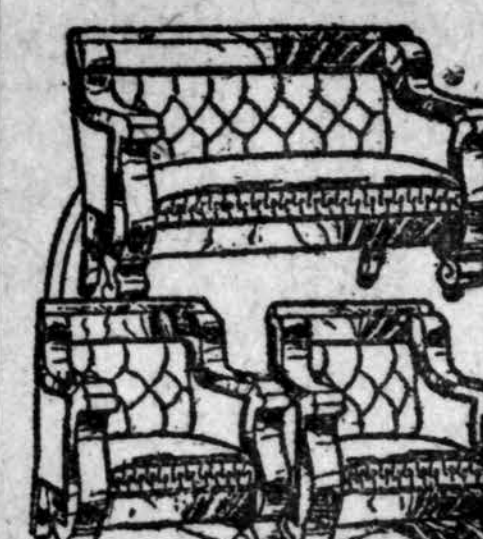
MES TURIME LIETUVIŲ PARDAVEJŲ VISUOSE SKYRIUOSE. REIKALUOKITE JU. JIE JUMS PRIGELBES

KLEIN BROS. HALSTED & 20th STS.

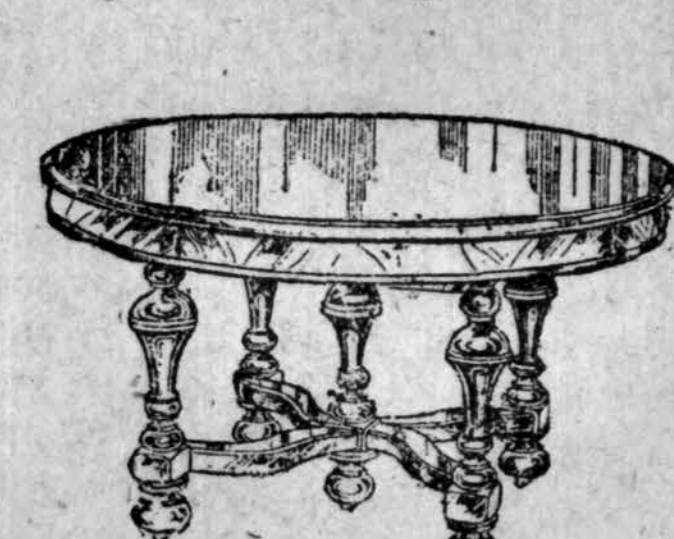
AR TU TAUPAI KLEIN BROS. STAMPAS. JOS YRA GERIAUSIOS. GAUNAMOS SU KIEKVIENU 10c. PIRKINI.

Rakandai Jusu Namams

Mes esame pristatę rakandus į daugybę namų ANT LENGVŲ IŠMOKESČIŲ. Kodėl ne į tavo.

Parlor Setas, Colonial stiliaus; su dideliais remais, aržuolu ar raudonmedžio ar riešutinio medžio su gėra skura \$89.00 išmušti \$9.00 iškalno ir \$1.00 į savaitę

Labai gražus stalias William and Mary stiliaus. 45 colių į runda iki 6 pedu. padirbtas iš gero aržuolo nešvilgančio palšio \$18.90 \$1.75 iškalno, paskui 50c į savaitę

Pilcinė Lova; 2 colių stulpe-liai, geri springsai; gaunama vernis marlin arba riešutinio palšio \$8.75 Ant lengvų išmokesčių

PANEDELI — IŠPARDAVIMAS MOTERIŲ NAMINIŲ ŠLEBIU

Geros rūšies Namines šlebes, už labai žemos kainas, užtat kad mes jas pirkom pigiai iš Philadelphiafijos firmos

Lotas 1: Chambray arba gingama šlebes, labai gražaus stiliaus, didžio 34 iki 46; \$2 vertės dabar už \$1.29

Lotas 2: Labai geros rūšies šlebes gražio stiliaus, didžio 34 iki 52; \$3 vertės \$1.97

PANEDELIO BARGINAI KOVO 10 d.

DIDELIS PIRKINIS ČEVERYKU

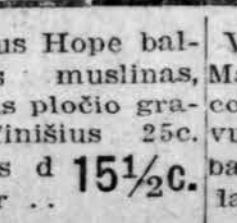
Mes nupirkome iš New York firmos dideli stock'a augštos rūšies čeveryku del moterių, vyrų ir vaikų ir juos parduosime 10 dideliuose lotuose numušant 1-3

Čionais yra ju kanas:

97c — \$1.97 — \$2.37 — \$2.97

SAMPELINIŲ APATINIŲ IŠPARDAVIMAS

Mes turime ant išpardavimo J. F. Farwell's pilna eile pa-vasarinių ir vasarinių apatinių drabužių numušant 60c ant dolerio: Pirkite dabar o sutaupysite daug. 7 lotai po 9c — 19c — 29c — 99c

Gražus Hope bal-tintas muslinas, 36 jardaų pločio gra-žaus finišius 25c, yu 75 vertės da-vertės d 15 1/2c. dabar ..

Vilnonių šlebiu, 36 jardaų pločio gra-žaus finišius 25c, yu 75 vertės da-vertės d 15 1/2c. dabar ..

Quaker Rolled A-ntis 26 vėžos ant šito iš-šalio 9c.

Glass Wall Kavos adai vieno sva-69c.

BAŽNYTINIAI VARPAI ATMINČIAI VARPAI McShanne Bell Foundry Co. Baltimore, Md., U. S. A.

PEARL QUEEN KONCERTINOS

Dabar yra patvirtintos ir varto-jamos daugumos lietuvių, kurie gra-žija koncertiną ir augštai rekomen-duojama kaipo geriausia koncertina padaryta Suvienytose Valstijose A-merike. Mes galime jas parupinti augšto arba žemo tono.

Reikalaukite katalogo, kurį išsiun-čiams dykal.

GEORGI & VITAK MUSIC CO. 1540 W. 47th St., Chicago, Ill.

P-lė E. G. MAKAR PIANO MOKYTOJA

4515 So. Wood St.

Duoda lėkėjas skambinimo pia-nu pagal sutartį.

ROSELAND'E

Atsidarė Nauja Banka

Po vardu

Kimbank STATE BANK 10758 Michigan Ave. ROSELAND

EATONIC

FOR YOUR STOMACH'S SAKE

Po valgiui neužmiršk, kad geriau-sias vaistas tavo skilviui yra EATO-NIC. Prašalina visus nesmagumus suvirškinimo, o tas reiškia, kad rei-čia pamėginti vieną. Parduoama pas visus aptiekorius.

Kur Tamsta Perkate? Kodėl ne pas mus?

Tegul Kvorka padabina Jusų namą. Pas mus galima gauti visokių naminių rakandų k. t.: Rakandų, Pečių, Divonų, Siu-vamų Mašinų, Pianų, Grafono-lų. Viskas pas mus gaunama. Kuomet jum prireiks ko prie namo kreipkitės prie

Paul Kvorka 1551-1553 Chicago Ave. Artl Ashland Ave., Chicago

APSAUGOK SAVO AKIS

Duok jas iš agžeminuoti dy-kai pas

PETER A. & G. MILLER PATYRĘ OPTIKAI Kreivos akys patatomos per akinius Pilna eilė Aukšinių Dalykų Užganėdinimas Gvarantuojamas. 2128 West 22nd Ctrve, Chicago, Illinois. Telefonas Canal 5838 Skyrus: 4906 W. Fourteenth Street, Cicero, Illinois.

NAUJIENA!

LAKERAS KLAUSINIAMS DAŽYTI, penkios kitokios spalvos la-bai greitai džiusta, neseria ir nesuteršia drabužių. Tikrai šioj tega-galima gauti, nes čionais išdirbama. Taip-pat turime geriausias perumas, mulla ir seno krajaus sal-daines. Tie, kurie nupirks nuo mus fotografavimo operatą, mokiname fotografistes. Taip-pat siunčiame per pačią.

RED CROWN PHARMACY 4552 S. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Tukstančiai Dolierij

yra praleidžiama teatruose ir kituose pastinksiminio vietose. Kodėl praleisti tiek pinigų kuomet tu gali girdėti savo namuose geriausias dainas ir gražiausią muziką ant gero grafafono, kurį mes parduodame ant lengvų išmokesčių

\$1.00 Į MENESĮ. 36 dainos ir muzikos DYKAI Kožna mašina gvarantuojama. Rašykite mums šiandien, o mes tuojaus išsiųsime jums gra-žų iliustruota katalogą DYKAI

Eagle Graphophone Co. 104 East 16th Street, Dept. 10, New York.

LEGENDOS IR PASAKOJIMAI

APIE KUDIKELĮ JEZŲ

(Tęsa).

Izabelė apsikabino tėvą ir maldavo jo atsaukti pažadėjimą, padarytą markizui Lusignamui ir leisti jai tekėti už Lyntono. „Kaip, už paliečio? — tarė jos tėvas piktai. — Ar tu manai, kad aš galiu sutikti leisti savo vienaitę dukterį už paliečio? Niekuomet; aš veliu tave matyti negyva ant lentos, negu tokioje moterystėje.“

„Eik sau, mergaitė — tarė jis, taškendamas jai į veidą — bėgk. Tavyje veikia tavo jauna vaidentuvė. Greitai užmirši Lyntoną ir po kiek laiko dėkavosi man visa savo širdimi, kad šioje valandoje pasilikau tvirtas.“

Veltui Izabelė prieštaraavo. Jos tėvas buvo neatmainomai pasirijęs. Jis nebuvo niekur girdėjęs, kad pati mergaitė rinktųsi sau vyrą, ypač šiam atsitikime, kad jo duklė renkasi vyrą, kuris gali būti jai sunkybė per visą jos gyvenimą.

Savaitės bėgo. Izabelė nenorėjo ir išblyško. Tėvas ją suvedė į pažintį su markyzu. Jis jai visiškai nepatiko. Išrodė, kaip padirbtas lėlė. Plaukai tyčia sugarbanuoti, barzdžiukė apkarpyta, usiukai smailai augstyn užraityti ir visas pasiputęs. Nerasdama niekur sau pagalbos, ji jos tikėjosi tikiai nuo Dievo. Kasdien vis daugiau ir daugiau meldėsi, kad ją paliausotų nuo to ryšio su nemylimu žmogumi ir užlaikytų ją Lyntonui. Ji negavo nei vieno laiško nuo Lyntono, nors jis pradžioje rašinėti. Jis neatsilankė taippat Madride. Ji tad pradėjo kaip kada skausmą ir nusiminimą mąstyti, kad gal but Lyntonas mirė. Jos teta, pasinaudodama jai, pasakė, kad Lyntonas pasiliko jai jau neįtikimas, kaip paprastai visi vyrai. Jis gal rado sau kokią gražią italiukę mergaitę ir su ja jau apsivedė. Ji pradėjo tvirtinti, kad apie tai girdėjusi nuo vienos ponios, atsilankiusios Dvare.

Šlubas ir vestuvės buvo skirti atlikti per Kalėdas. Tai turėjo būti pilyje, vietinėje koplyčioje, kurioje nuo senų senovės buvo atliekamos visokios šeimyniškos iškilnės ir apeigos.

Vargšė Izabelė neteko viso linksmumo. Širdis jai sopėjo. Niekas jos nematė juokentės ar šypsojantės. Dažnai ištisas naktis ji praleisdavo melsdamosi ir verkdamas. Dienos, mat, bėgo, o čia jokių žinių nuo Lyntono nėra. Žiuri į tėvą ir jame nemato nei ženklo atmainos, ar nusileidimo. Niekas neramino jos širdies. Ta kelionė naman, kurios ji taip laukė, dabar buvo jai baisi. Ji norėjo, kad kokiąsiai da jos nebūtų. Jau laikas prašvilpė. Jau tikrai dvi dieni iki Kalėdų, o čia nei spindulėlio vilties, nei kibirkštės šviesos ant jos erškėčiuoto tako. Galop, atėjo Kalėdų vigilija, visa šeimyna apie vidurnaktį susirinko klausyti šventų Mišių. Ryto turės būti šlubas. Izabelė buvo taip silpna ir visa drebanči, kad vos tesėjo prisitarti priimti šventą Komunią per Mišias.

Prašvito Kalėdų rytas, o pagalbos vis da nėra. Izabelė, pusiau be nuovokos, jau apyrėdai ir nuvesta į koplyčią, kad paimitų šlubą. Jannas markyzas atsiklaupė šale jos prieš altorių. Koplyčia buvo grūstė prisigrudus svečių ir grovo prietelių. Atėjo kunigas ir pradėjo savo darbą. Izabelė neišlaikė ir pradėjo gaudžiai verkti. Ji pažvelgė į Motinos Švenčiausios su Kudikėliu Jėzumi stovylą ant altoriaus stovinčią ir emė melsis: „O Kudikėli! Išganytojau, argi dienoje savo gimimo nepaliuosuosi manęs?“

Ir štai, matant visai daugybei susirinkusių, Švenčiausias Kudikėlis patiesė savo ranką ir tokia aiški šviesa iš jos išėjo, kad markyzas Lusignanas apjokė. Toje pat valandoje sudundėjo ant kiemo, nebeužligo atsidarė duris ir į koplyčią įėjo lordas Lyntonas su savo sumu. Jau nesis Lyntonas nebuvo jau mažas, susitraukęs, bet išrodė augstas, miklus, tvirtas kaip paties griovo sumas. Izabelė paliko altorių ir nuėjo pasitikti jį. Jis ją paėmė į savo rankas ir ištardė įžadą, kad nepaleis jos, kol lei negaus griovo leidimo gauti ją sau už moterį. Markyzas, girdėdamas, kas atsitiko, ir kad Izabelė seniai yra pasižadėjusi Lyntonui, kaip garbingas ir išdidus vyras, paliusavo griovą nuo jo pažadėjimo. Taigi toje laimingoje Kalėdų dienoje susiriojo amžinu ryšiu prie altoriaus Lyntonas ir Izabelė. Kada jie ėjo į pilies salę, svečiai grūdosi aplinkui juodu, sveikindami ir linkėdami visokios laimės. Izabelė priėjo prie markyzo Lusignano meiliai padavė jam savo ranką, dėkavodama už jo garbingą pasielgimą. Tuojaus vėl dabar atsidarė jo akys. Jis matė viską gražiai ir linksmomis su kitais svečiais.

Šio atsitikimo atminimui ant viršaus uolinio kalno buvo pastatyta koplyčia. Jos bokštelyje buvo pakabinti septyni sidabriniai varpeliai, kad visi vaikai iš arti ir toli, išgirdę jų skambėjimą, garbintų Kudikėlį Jėzų ir jame turėtų pasitikėjimą, prisimindami, kaip Jis palaimino Izabelę ir Lyntoną. Kas Kalėdas maži vaikai tenai darydavo procesiją Kudikėlio Jėzaus garbei ir dabar vaikai bažnyčiose rūpinasi tai daryti. Taippat jie tenai dalino almužnas pavargėliams, garbindami Jėzų, kuris niekada neatsisako palengvinti tiems, kurie ką nors kenčia.

ITALIJA.

Il Santo Bambino dell' Ara Coeli.

Leiskite vaikeliams eiti prie manęs ir nedrauskitė jiems, nes tokių yra daugis karalystė. Mork. 10, 14.

Santa Maria Maggiore bažnyčioje Ryme yra mūsų Atpirkėjo stovykla, išreiškianti Jėzų, kaip mažą apleistą kudikį. Tą stovyklą visi krikščionys laiko didžioje pagarboje. Daug malonių apturėjo žmonės, kurie šaukėsi prie Viešpaties toje vietoje. Labiausia tenai pritirdavo Dievo palaimos ligoniai silpni ir maži vargšų vaikai, kurie taip, kaip Jis „neturi, kur savo galvą pri-glausti.“

Kas metai per Kalėdas Il Santo Bambino dell' Ara Coeli (Kudikėlis Jėzus) yra pagerbiamas tenai procesijoms, pamaldomis ir aukomis. O kad Jis šaukia mažus vaikelius leisti ateiti prie Jo ir laimino juos dėl savo kudikystės garbės, tai tenai maži vaikai per šventes prie Kudikėlio Jėzaus altoriaus sašo Jo garbei kalbą ir eilų.

Kaimynai žmonės nuo toli iš Rymo apilinkinių myli gerbia tą pamaldumą. Per Kalėdas jie renkasi Ryman į minėtąją baž-

nyčią, kad apturėtų malonių ir palaiminimą nuo Kudikėlio Jėzaus.

Mažam kaimelyj, toli nuo Rymo, vadinamam Sant' Antonio dell' Allermonte gyveno vienas vaikelis su savo močiute. Jis buvo labai geras, mandagus, pamaldus, be jokio savymeilės ženklo. Jo vardas buvo itališkai Todo. Vargšas mažutis Todo. Dang, labai daug kartų, jis išsivadėdavo žaidimui su kitais vaikais, kad kame nors pavaduotų savo močiutę. Jis bėgiodavo į giria parinkti sausų šakelių ugniai prakurti, eidavo į šaltinį vandens parnešti, arba vaikščiūdavo pas turtingus kaimynus, rupindamasis gauti vieną kitą soldą (mažas pinigas), kuriuo šelpė savo močiutę. Jis nei vienos dienos nepraleisdavo neišklaušęs šv. Mišių ir neaplanęs koplyčioje Dievo Motinos. Jis buvo labai malonus, kuklus ir švelnus. Visi mylėjo mažutį Todo.

Vieną žiemą Todo labai apsirgo. Tada jis buvo devynių metų. Močiutė priversta buvo paguldyti jį į lovą ir pakviesti gydytoją. Vaikutis baisiai drebėjo, net kratėsi, nors dekte degė karščiui. Jis su dideliu vargu galejo kvėpuoti, nuolatinis skaudus kosulys neduodavo jam atilsėti. Gydytojas užrašė jam vaistų, o močiutė iš paskutiniųsios stengėsi jam pagelbėti ir prie sveikatos privesti. Bet visa tai nieką negelbėjo. Todo ėjo blogyn. Kučioje jis užmerkė akis ir gulėjo susitraukęs, lyg mažas peliukas. Močiutė ir gydytojas manė, kad jis užnigo, o Todo nemiegojo. Jis girdėjo, kaip gydytojas kalbėjo vargšei senutei, kad jis nesijaučia galingas išgelbėti nuo mirties josios mylėtinio. Jis, girdi, neišturės daugiau, kaip dieną kitą. Senutė verkė ir meldė Kudikio Jėzaus užlaikyti jai mylimą anuką. Valandos slinko kita po kitos, o pasigerinimo kokio nors nebuvo matyti. Jau ir ji pradėjo netekti vilties, kad Todo pasveiktų.

Todo, gulėdamas lovoje da šiek tiek mąstė. Jis buvo labai nuliudęs. Jis mylėjo savo močiutę, kiek tikėtai nešė jo širdis. Jis buvo manęs, kad kaip užaugęs, tai dirbs, nors ir sunkiausius darbus, kad galėtų įsitaisyti gražų namelį, kuriame galėtų ramiai gyventi su savo močiute. Jis tikėjosi aprupinti save ir močiutę gražiais parėdais ir geru maistu.

„Nouna — tarė jis maloniai, kuomet močiutė atsistojo šale jo prie lovos — ko tu verki? Argi tiesa, kad aš jau taip menkas.“

„O Jėzau! Marija! — sušuko ji, giliai verkdamas. — Gydytojas sakė, kad tu esi ištikrųjų silpnas, labai silpnas, mano Todo.“

„Nonna — tarė jis atsikvėpęs giliai po ilgo, skaudaus kosėjimo — argi gerasis Jėzus neišklaušys mus maldų ir nesugrąžins man sveikatos? Argi nekalbėjai man apie Kudikėlį Jėzų dell' Ara Coeli? papasakok vėl apie tai, brangioji močiute.“

„O taip; tas Kudikėlis Jėzus gali viską padaryti — sušuko senutė — bet kaip tu nukeliausi į Rymą? O nuo to laiko, kaip viena bloga moteris bandė pavogti tą Santo Bambino, jis daugiau jau nenešiojamas pas ligonis į namus.“

„O jei mes labai prašytume, gal Jis ateitų į mūsų namus — tarė Todo su ašaromis akyse — Brangioji Nonna, jug Jis myli mus, taigi pasimelsime iš visos mūsų širdies, o kas žino, kas gali atsitikti?“

Senelė karčiai verkė. Mažulis Todo buvo jos visas turtas, jos visa paguoda. Ji turėjo vieną dukterį ir ta mirdama paliko jai tą mažą juodakutį kudikį. Jis turėjo būti josios parama senatvėje. Senelė mylėjo savo anuką labiau už viską, kas yra mylimo pasaulyje. Dabar štai baisi liga graužia jos nu-mylėtąjį ir žiauri mirtis rengiasi jai jį išplėsti. Mintis, kad gal atseis jai likti vienai pasaulyje, kaip aštrus kardas varstė jos širdį. Argi jos mažulis Todo, kuris taip ją myli, kuris ją, kaip galėdamas, šelpė, dabar apleis ją? Argi ji turės žiūrėti į tai, kaip ji neš į kapus, kaip ji leis į žemę, kaip paskui parėjus ras tušius namelius ir turės vieną vargšę baigti savo dienas? Skaudu buvo apie tai mąstyti. Buvo Kučios. Ji turėjo eiti išpažinties ir prie Komunijos, kad tinkamai praleistų taip brangią ir gražią šventę. Nusilūostė ji ašaras, aptaisė mažulį Todo kopatogiausiu ir prižadėjus skubiai sugrįžti iš bažnyčios, ji išėjo į šaltos nakties orą.

Kaip tikrai ji išėjo. Todo atsistėjo savo lovoje. Jis sukalbėjo karštai ir širdingai maldą ir pamaži iššliaužė iš lovos. Kosėdamas sunkiai ir gaudidamas į save orą, jis apsierengė. Kad močiutė parėjus nepastebėtų jo išėjimo, jis sutvarkė savo guolį. Viduje jis padarė augščiau, kad išrodytų, kad jis tenai susitraukęs gulį, prisidengęs savo drabužiais. Dabar jis paėmė avinius kailinius, įsisuko į juos, o po to atidarė duris ir pažvelgė laukan.

(Daugiau bus).

REUMATIZMAŲ KAS TURI

tas kenčia neapsakomus skausmus; lauzo kojas ir rankas prie kiekvienos oro atmainos. Daugelis reumatikų gali net išspranašauti, kad oras greit atsimašinys, nes jie išanksto jau atjaucia skauduli.

JEIGU TAMSTA TURI REUMATIZMĄ, TAI NEATIDELIOK ILGAI, BET KOGREIČIAUSIA GAUK ŠITŲ ŽINOMŲ VAISTŲ:

REUMATIZMAS IR PARTOPEINAS

jie palengvina skausmus ir padaro gyvenimą lengvu ir maloniu. Tūkstančiai žmonių jau išmėgino ir buvo užgėdinti. Papandykite Jus tai išitikrinsite. Abu vaistai sykiu kaštuoja tiksliai 2 dolerių. Gyvenantiems kituose miestuose siunčiame savo lėšomis gerai supakuotose dėžutėse.

Patariame taippat imti saldainius Partola, kurie apvalo kraują ir vidurius. Didelė dėžutė Partola kaštuoja tiksliai 1 doleri. (P.298)

GRAŽIA DOVANA

Visai dyka siunčiame su kiekvienu užsakymu. Laiškus ir pinigų atsikite tiesiog šitaip:

APTEKA PARTOLA,
160—2nd Ave., Dept. L. 4,
New York

Dabar yra Geriausia Proga Ingyti Namus.

Tamstos Pinigai Yra Užtikrinti ir Auga

Uždėk dalį savo pinigų, kuriuos dabar padarote. Padėkite juos ten, kur jie augtų ir būtų taip užtikrinti, kaip Pačtos Banko — padėkite į užtikrintas Chicago's properties. Jums užtenka pavažiuoti dvidešimt minučių ir atrastie bent viena šmota' properčių, kur galite patys sau pinigus dirbti, nes tų properčių kaina pakyla kas metai nuo dešimties iki penkiolikos nuosimėjų. Propertės randasi arti šimtų dirbtuvių, kurios kas metai auga. Kelios kary linijos eina per propertes ir už nikelį galima visur parankiai nuvažiuoti. Vanduo, saldvokai, srutų dudos (sewer) yra įvesta ir apmokėta.

Tai yra tikrai saugi vieta pinigams indėti ir kaštuoja nuo šimto iki dviejų šimtų mažiau, negu apilkinės propertės: tokių būdų pirkėjas yra pilnai užtikrintas, kad greitai laiku propertės kaina pakils. Dešimtis dolerių į mėnesį nuperka didelį lotą su visais pagerinimais apmokėtais. Tai yra geriausias būdas pasidaryti pinigų. Prisiųskite mums savo adresą, kad galėtume Tamstai viską kas netišku išaiškinti.

J. MOZERIS,

847 FIRST NATIONAL BANK BLDG., CHICAGO, ILL.
Telefonas Randolph 7400

Niekas negali susilygtinti.
Box 1 Kimberly, Wis., balandžio 1917
Aš kentėjau per kokius 3 ar 4 metus nuo nervišumo, o tas pastalky-davo apie 2 ar 3 kartus į mėnė, taip, kad kartais kisdavau sau liežu-vi. Vienas iš mano draugų man pa-tarė vartoti Nervein ir po švartoj-mui 7 butelių, jaučiuosi visai sveika. Aš visuomet juos turiu namie, ku-met tikrai man prireikia.

M. J. Simons.
Mrs. J. Gutekust of Banat, Mich., taip pati sakė:
Mr. H. L. Wright, of Coyle, Okla., sakė Pastor Koenigs Nervein yra, tai geriausias vaistas nuo nervišumo, kurios pasigydė mano vaikui. Aš tu-rėjau keletą gydytojų, bet niekas ne-pagelbėjo.

DYKAI Labai patiki knyga apie Ner-vų Ligos ir samplėlis bu-telių su siunčiamas kiek-vienam. Neturinti ligonisi taip pat gaus vaistus dykai. Sutaisyti per Rev. Father Koenig, Fort Wayne, Ind., nuo 1916 m. ir dabar per

KOENIG MED. CO., Chicago, Ill.
62 W. Lake St., arti Dearborn
Parduoda Aptikose \$1 butelis 6 už \$5

DR. K. DRANGELIS

DENTISTAS
3261 S. Halsted St.,
Phone Boulevard 4250 CHICAGO

AMERIKOS LIE. MOKYKLA

Mokymai: angliskos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedys-tės, stenografijos, typewriting, pir-kybos, teisių, Šv. Valstijų istorijos, abėjos istorijos, geografijos, politi-kinės ekonomijos pilietinės, daili-rašytės.

Mokymų valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vakare nuo 7:30 iki 9:30
5106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Sita Puiki

\$29.50 Grindine Lempa DYKAI

ant apdirbuto laiko tiksliai su

FEDERAL ELECTRIC WASHER

Palengvink savo žmonai jos skalbimo dieną.

MOKESI TIKTAI \$5 IŠKALNO

ir nepavargsi beskalbant su šita FEDERAL WASHER, ku-rią mes pristatysime į jūsų namus jėgu esį kostumeris-šios Kompanijos. Ateikite ir apžiūrėkite.

COMMONWEALTH EDISON ELECTRIC SHOPS
72 West Adams Street

5548 West Lake Street
9163 South Chicago Ave.

3127 Logan Boulevard
9323 Broadway

McJunkis Advertising Company, Chicago 4155

Leisure, Comfort and Economy If You
Save Federal Coupons
Ask Your Local Merchant

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE

NEMOKĖK PINIGUS BEREIKALO
Musų krautuvė — viena iš didžiausių Chicagoje

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinėlių laiškamams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdir-byse. Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dir-bame visokius ženklius draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisiųs trijų centų krasaženklį gaus katalogą veltui.

Steponas P. Kazlawski
4632 So. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas: DROVER 7300

Lietuvos Vyčių Chicagos Apskričio Artistai-megėjai

Stato
Scenoje

KEISTUTI

5-ųjų Aktų
Istorišką
Tragediją

Nedėlio, Kovo-March 23 d. 1919 m.

Pradžia 7:30 valandą vakare

Aryan Grotto Temple Theatre

Prie Wabash Ave. ir 8th St.

Tikėtai jau pardavinėjami. Juos galima gauti pas kuopų pirmininkus bei komitetus. Ir taip: Ant Town of Lake pas p. A. Panavą, (4529 So. Marshfield Ave.) ir "Draugo" redakcijai; Bridgeport pas p. P. Baltutį (3261 So. Halsted St.) ir p. E. Gedgaudaitę (3202 So. Halsted St.); Dievo Apveizdos parapijos pas A. F. Augustiną (717 W. 19th Pl.); North Side pas p. A. Murešką (1700 Wabasha Ave.); West Side pas p. A. Valonį (2341 W. 23rd Pl.); Roselande, Ill. pas p. Stankovičų (10335 Edbrooke Ave.); West Pullman pas p. J. Baisį (12201 Emerald Ave.) ir Brighton Parke pas p. J. K. Sakalauską (4031 So. Rockwell St.); taipgi ir pas kitus kuopų narius.

Tikiety pardavinėjimas eina pilnu greitumu. Kas dar nesate nusipirkę, pasiskubinkit, nes vėliau gali pritrukti.

Šitas vakaras bus vienas, kokio dar Chicagoje nebuvo.

KOMISIJA.

CHICAGOJE.

KATALIKISKOS ŠVENTĖS.

Šeštadienis, kovo 8 d., Jonas nuo Dievo.
Septintadienis, Kovo 9 d., Francisus Rymietis.
Pirmadienis, Kovo 10 d., 40 kankinių.

ZADIMAS SU REVOLVERIU PASIBAIGĘ TRAGEDIJA.

Pašautas vaikas per naktį gulėjo lauke.

Ties 98 gatve ir Torrence ave. atrasta sustingęs vaiko Nick Kartelja lavonas. Jame dar atrasta kibirkštėlė gyvybės. Bet tuojaus mirė.

Nelaimingasis draugavosi su kitu 12 metų vaiku Frank Palma. Abudu lankė viešąjį Marsh mokyklą.

Praeitą trečiadienį Frank Palma mokyklon nušėdė savo tėvo revolverį. Parodė jį vaikui Kartelja. Pasibaigus mokslo valandoms abudu išėjo ir susitarė pašaudyti.

Palma šaudamas pataikė ašam vaikui galvon su kulipka ir tas sumuko ant sniego. Palma, pamatęs iš Kartelja galvos besisunkiantį kraują, pametė revolverį ir pabėgo namo.

Ant rytojaus jis visas virpėdamas nuėjo mokyklon. Gi pašautasis ant sniego per naktį stingo. Kuomet jis buvo atkastas, dar jame matėsi trupčiukas gyvybės. Bet veikiai mirė.

Detektivai tuojaus puolėsi mokyklon. Ir tenai tuojaus susekė, su kuo pašautasis išvakaro buvo išėjęs iš mokyklos.

Paėmė vaiką Palma iš mokyklos. Jis prisipažino prieš šaudymo ir apsakė, kaip ta visa tragedija įvyko.

SUSIZEIDĘ POLICIJOS VIRŠININKO PAGELBININKAS.

Aną dieną ant city hall trepų eidamas paslydo ir smarkiai susikūlė Chicago policijos viršininko pagelbininkas Aleock.

Išvažiavo gydyties į Benton Harbor, Michigane.

NUŠAUTAS VYNO PIRKLYS.

Vyno pirklys Gutano Laprestis, 44 m. amžiaus, su savo pagelbininku Antonio Sucato atvežė užsakyto vyno po num. 1810 West North ave.

Inėjus Laprestis vidun jis tuojaus ten buvo užpultas ir pašautas. Tuojaus mirė.

Jo pagelbininkas lauke budamas nugirdo šaudymą ir tuojaus įbėgo vidun. Bet tenai atrado tik savo boso lavoną.

Policija suareštavo kelis žmones, tuose namuose gyvenančius. Spėjama, jog iš jų bus vienas žmogžudis.

MAJORAS NEPATENKINTAS MOKYKLŲ TARYBOS PASIELGIMU.

Jis žada tame reikale veikti, jei išnaudo bus išrinktas.

Miesto majorui Thompsonui labai nepatinka, kad mokyklų taryba pasirinko detektorius į Chicago mokyklų superintendententus ir dar pažadėjo jam 18 tukstančių dolerių metinės algos.

Majoras tvirtina, kad jei jis išnaudo bus išrinktas majoru, tuojaus pradės veikti prieš mokyklų tarybą ir naują superintendentą prašalins.

Majoras gali tą padaryti, nes jis skiria dalį narių mokyklų tarybon.

SAKĖ KRISIĄS NEGYVAS.

Teisėjas palaukė, bet tas neįvyko.

Waukegane policijos magistrat aną dieną policijai pristatė G. L. Taylor, kurs buvo kaltinamas už mušimą savo moteries.

Taylor teisinosi, jog jis to nepadaręs. Ant galo pasakė, jog jis kristų tuojaus negyvas, jei taip būtų pasielgęs, jei būtų mušęs savo moterį.

Kadangi prieš jį buvo kurtiškiausių prirodymų, tai teisėjas jam pasakė, jog jis palauks 20 minučių ir noris pamatyti jo sukritimą.

Praėjo paskirtas laikas. Bet Taylor "nemirė". Po to teisėjas jį nubaudė 20 dienų kalėjimui.

VOGEL'UI PASKIRTA 15 TUKST. DOL. PARRANKA.

Kriminalio teismo teisėjas Guerin paskyrė Vogel'ui 15,000 dol. parankos.

Vogel neseniai vienam saliu ne nužudė detektivą Hosna. Sakosi jis tai padaręs gindamas save.

VAIKAS IŠGELBĖJO MORTINĄ.

Užvakar į namus po num. 5434 So. Wood gat., kur gyvena Moravėkų šeima, atėjo koks nepažįstamas vyras. Pasisakė telefonų taisytojas.

Inėjus vidun jis pagriebė šeimnininkę, Mrs. Moravėk, ir pradėjo ją risti prie kedės. Šauksmas nugirdo vaikas, Raymond Moravėk, kurs buvo gatvėje. Vaikas per užpakalines duris įbėgo vidun ir pamatė, kas veikiasi. Tuomet jis pagriebė nuo porčių lazda ir puolėsi vidun šaukdamas:

"Paleisk tuojaus mano mamą! Eik lauk iš čia!"

Vagilius persigando. Sprudo laukan per frontines duris ir pabėgo.

Spėjama, nedorėlis norėjo apipulėti namus.

IS CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

PRANEŠIMAS.

Iki šiol kun. P. Bučys laikydavo paskaitas Dievo Apveizdos mokykloje, W. 18-th str. ir Union ave. 5:30 po pietų. Buvo žadėta paskaita ir 9 kovo. Kadangi į tą dieną beveik visos lietuvių kolonijos Chicagoje perkelia Tautos šventę, tai kun. Bučio paskaitos tą dieną nebus. Ji įvyks savaitė vėliau, būtent 16 kovo ir prasidės ankščiau negu pirma prasidėdavo, būtent lygiai 4 valandą po pietų.

BRIGHTON PARKO IR APIELINKĖS LIETUVIŲ DOMAI.

Brighton Parko lietuviai savo Tautinę šventę, šv. Kazimiero dieną, apvaikšios nedėlio, kovo 9 d. Nekalto Pradėjimo šv. P. M. bažnytinėje svetainėje. Apvaikšėjimas prasidės 7 val vakare. Bus gražūs programos, susidedantis iš prakalbų, deklamacijų ir kitokių pamarginimų. Be to bus išneštos rezoliucijos prieš Lietuvos ir jos laisvės priešus.

Šitos Tautinės šventės ir tai dienai pritaikintų prakalbų nei vienas lietuvis neprivalėtų praleisti. Tat-gi. Brighton-parkiečiai ir iš apielinkės, rytoj vakare, valandoje susirinkime visi į bažnytinę svetainę, tuo parodysim, kaip mes mylim savo tėvynę ir gerbiame jos Užtarytoją šv. Kazimierą.

Kviečia Rengimo Komitetas.

IS TOWN OF LAKE.

Is Tautos Fondo.

Pagal praeito susirinkimo nutarimo mūsų Tautos Fondo 39 skyriaus Laisvės Savaitės rinkliava turi užsibaigti su kovo 11 d., š. m. Tat jei randasi dar pas rinkėjus bei draugijas rinkliavos knygtės, lai priduoja Tautos Fondui skyr. tas aukas iki kovo 11 dienos. Aukos reikia priduoti J. Balniui, T. F. 39 sk. išdininkui, 4536 So. Paulina St.

V. Stancikas,

T. F. 39 sk. sekretorius,

CHICAGIEČIAMS PRANEŠIMAS.

Karči pasibaigus, beabėjonės, dauguma žmonių dabar norės pirkti namus ir lotus. Taigi geriausia pirkti nuo savų o ne nuo svetimtančių.

Ponas J. Mozeris visiems gerai žinomas kaip "Draugo" agentas dabar savo liuosame laike užsiima pardavinėjimų namų ir lotų. Patertina reikale kreiptis prie jo.

Del platesnių žinių žiūrėkite ant 4 puslapio, kur telpa pargarsinimas.

IS TOWN OF LAKE.

Rytoj, Kovo 9d. vakare Eli-as svetainėje Tautos Fondo 39 skyriaus rengia Tautiška šventę. Bus kalbas, dainos, deklamacijos ir tt.

Lauksime skaitlingo žmonių atsilankymo.

Komitetas.

IS DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS.

Nedėlio, kovo 9d., Apveizdos Dievo parapijoje Tautos Fondo 31 skyriaus rengia prakalbą, — paminėjimui Tautinės šventės, šv. Kazimiero dienos. Kalbės svetys, gerb. kun. J. J. Jakaitis iš Worcester, Mass. Todel visi yra kviečiami kuoskaitlingiausiai atsilankyti į šias svarbias prakalbas.

T. F. 31 Valdyba

PRANEŠIMAI.

NORTH SIDE

North-Sidės Lietuvių kareivių Am. Kariūm. Šelpimo Sąjungos susirinkimas įvyks Nedėlio, kovo 9d., tuoj po pamaldų, šv. Mykolo Ark. bažnytinėje svetainėje, 1644 Wabasha Ave. Šiuomi mylintieji šelpiti kareivius prašomi susirinkti. Yra didžiai svarbių reikalų apsvaistymui.

Valdyba

L. R. K. P. Blaivininkų visų kuopų apskričio susirinkimas atsisub Nedėlio, kovo 9d., š. m., 2 val. po pietų, Dievo Apveizdos par. svetainėje.

Susirinkimas labai svarbus, malonėkit visos kuopos prisijusti atstovus, arba kuopų valdybos atsilankyti.

Valdyba

IS BRIDGEPORTO

Žinotina nariams

Sus. L. R. K. Am. 15to k.

Šiuomi primenu, kad mūsų kuopos susirinkimas atsisub Ned., 9 d., kovo paprastoj susirinkimo svetainėje, 2 val. po pietų. Todel malonėkite visi nariai susirinkti, ypač tie, kurie dar nežino, kad mūsų kuopa rengia vakarą. Visi nariai privalo parduoti serijas, gi nepardavusieji turės vistiek užsimokėti už seriją 1 dol. 20c. Todel meldžiu visus į susirinkimą, idant darbą atliktume pasekmigiau ir tinkamai išnaudotume progą.

B. Jakaitis—pirm.

IS TOWN OF LAKE.

Kovo 9d., 2 val. po pietų šv. Kryžiaus parapijos svetainėje, S. L. R. K. A. 85 kp. laikys susirinkimą.

Nariai, ir norintieji prie Susirinkimo prisirašyti, teiksėtės laiku ateiti.

Kp. Valdyba

Švento Kazimiero Karalaičio Dr. ja laikys mėnesinį susirinkimą Nedėlio, kovo 9d., 2 val. po pietų, šv. Kryžiaus par. svetainėje. Kovo 9, 4 val. po pietų, šv. Kryžiaus par. svetainėje, vietos Blaivininkai laikys susirinkimą.

Valdyba

PIRKITE KARČI TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

Depozituokite Savo Pinigus

tenais, kur yra saugu ir tenais kur galima atsiimti reikalui priėjus.

Nelaukite ilgai, bet pasidėkit nuo kiekvieno čekio po mažą sumą, o nusistebėsite kaip greitai ji užaugs.

Mes mokame 3-čią nuosimtį ant jūsų taupumų, Jūs galite pradėti taupyti nuo vieno dolerio.

Musų Turtas Yra Suvirš VIENUOLIKOS MILIJONŲ DOLERIŲ

PEOPLES STOCK YARDS BANK

ASHLAND AVENUE, Kampas 47-tos Gatvės

Didžiausia Valstijine Banka už Vidurmiėsčio

Pranešimas!

Pranešu gerbiams mano kostumeriams ir kostumeriams, kad aš aplačiau vasarinio sezono apie 200 sampelių gražių vyriškų ir moteriškų materijų.

Todel kuriems yra reikalingos drapanos, malonėkite nesivėluoti su užsakymais, nes paibaigėj sezono negalima gauti tokių materijų kokių norite, nes išrinktos.

Su pagarba,

S. A. ALEKNO

911 West 33rd Street

Prieš šv. Jurgio Bažnyčia.
TELEFONAS DROVER 6836

Aš, ADOMAS A. KARALAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, neviršimas pilvelio, nuslabnėjimas. Kraujo, inkstų, nervų ir abelbas spėkų nustojimas viso kūno, ir buvau nustojęs vilties, kad bgyvensiu. Visur ieškojau sau pagalbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubežų, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos.

Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitterio, Kraujo valytojo, Nervatono, Inkstų ir Reumatizmo gydoles, tai po suvartojimui minčtos gydoles pradėjo mano pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbt, Kraujas išsivalė. Nervai emė stipriai dirbt. Inkstai atsigavo. Reumatizmas pranyko, diegliai nebebadė po krutine. Vidurių režimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitę po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo pavaisią pamaciau toki skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkoju Salutaras mylistų geradėjui ir linkiu visems savo draugams kreipties prie Salutaras:

SALUTARAS,

CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrosas, Prof.,

1707 So. Halsted St.,

Telephone Canal 6417,

Chicago, Ill.